

CiDo^{pis}

Številka 8

Letnik 1

Datum izida: junij 2008

Naklada: 400 izvodov

Zmagovalna dela literarnega natečaja Cid 2008

Počitnice na Ptuju – zakaj pa ne?

Ni debate?! Ja, pa je!

Pod eno streho

Eks za CID!

Yasas, Kreta!

2. filmski festival

Računalniške novice

Tehniško tekmovanje

Šolski spomini ob fotografiji

Kako pa boš ti preživel/a počitnice?

Kako pa boš ti preživel/a počitnice?

Tako, pa je minilo šolsko leto, v katerem je bil enkrat na mesec vaš zvest spremljevalec Cidopis. Kot vsi mi, si zdaj tudi on zasluži počitnice, jeseni pa se bo skupaj s šolo vrnil med vas. In o čem drugem bi naj tokrat pisali na tej strani, če ne o poletju in načrtih, kako ga bomo preživel? Priznajte, da vam misli med zadnjimi obveznostmi že prav nesramno begajo k tem brezskrbnim dnem. Naj vas potolažimo, da so res že blizu in je tako prav. Cidopisovci vam želimo, da si med poletjem pošteno napolnite baterije, se nasončite, natunkate, najeste sladoleda, da se veliko družite in počnete vse tisto, kar bi si želeli med letom, pa ni časa. Ko bo teh dni (kot vseh dobrih stvari) enkrat konec, pa znova vzemite v roke Cidopis ali pa se nam celo pridružite kot njegovi ustvarjalci – veseli vas bomo.

Polona Ambrožič, urednica Cidopisa in mentorica novinarske skupine Centra interesnih dejavnosti

Oda poletja

Ah, poletje. Ko nimaš več šolskih dvomesečnih počitnic, ni praktično nič drugače kot preostanek leta, le da je bolj vroče, težje dihaš, neumneže, ki se ne znajo sončit, opeče in pri starih ljudeh, ki imajo slabo zdravje, se poveča stopnja umrljivosti. Oda poletju! No, sicer pa se tudi sama veselih svojih skromnih štirinajst dni, ko me ne bo v Sloveniji, zagotovo!

Barbara Ferčič

Poletno delo

Vsi že nestrpno pričakujemo poletje, ki ga bo vsak izmed nas preživel drugače. Odločila sem se, da si bom v letošnjih počitnicah, za katere vem, da bodo prehitro minile, prisluzila nekaj denarja. Na morje pa se, za razliko od prejšnjih let, na žalost ne bom odpravila. Avgusta, če bo vse po sreči, potujem s Cidom na izmenjavo na Finsko. Po tem pa bodo počitnice že tako ali tako pri koncu in se bomo na žalost vsi ponovno odpravili v šolo.

Jasmina Kokol

Poletni ne vem kaj

Poletne počitnice ... hmmm ... preživela jih bom ... po navdihu. Delovno, saj si bom morala napolniti mošnjiček z evri, počitniško, saj se bom poskusila udeležiti kakšnega tabora, kar pa se lenarjenja na morju tiče ... A imajo že vsi plane?! Ne vem, če mi bo uspelo priti do plaže, bom pa vsekakor uživala ob misli nanjo. Zafantazirala bom do te mere, da bom čutila sapico na koži, vonjala slan morski zrak in borovce, čutila pesek med prsti na nogah (pa ne v kopalkah!) in poslušala škržate, kako žagajo. Se mi že slině cedijo ...

Maruška Samobor Gerl

Kam grem rada na morje?

Poletje. Sonce. Sol. Gore. Zagorela koža. Svež zrak. Veliko sadja. Plavanje. Pesek. Palme. Znamenitosti. Sprehodi. Eifflov stolp. Kokos. Roka v roki. Poletje. Nikoli nisem spadala v skupino, ki je bila mnenja »samo, da je morje«. Pri poletnih destinacijah sem bila vedno izbirčna in sem se že od daleč zmrdovala nad hrvaško obalo. Občasno že, saj je Jadransko morje daleč najlepše, ampak vsako leto? Ne, hvala. Sem pač ena izmed tistih, ki povezuje različne dogodke in na njih gradi svoje odločitve. Pa še monotonosti ne maram. Pri meni je vedno prevladovalo merilo: Kje še nisem

bila? Tudi letos ne bo izjeme. Najprej nekaj toplega za pokušino. S prijateljico še kujeva načrte, nekaj vročih predlogov že imava v mislih. Sicilija, Zakintos, morda celinska Grčija. Potem na dopust v dvoje. Nekje blizu, nekje na samem. Pogledat slovensko obalo in njen utrip. Ko bo po izpitnem obdobju končno nekaj časa. In za konec družinska idila. V kakšni koči z nekaj smučanja in pohodništva. Da pretegnem mišice in nabere energijo. Poletje. Sonce. Sol. Gore. Zagorela koža. Svež zrak. Veliko sadja. Plavanje. Pesek. Palme. Znamenitosti. Sprehodi. Eifflov stolp. Kokos. Roka v roki. Poletje.

Živa Rokavec

Možgani »na off«

Počitnice so bile vedno obdobje, ki smo ga tako težko pričakovali. Bile so nekakšno znamenje možganov »na off«, lenarjenja, sprostitev ter vsega, kar med letom človek pogreša oziroma dobi v premajhnih odmerkih. Zdaj kot študent tega občutka nimam več, saj se bo pravo delovanje možganov šele prav začelo, in sicer z izpiti. Glede počitnic in vsega skupaj nimam nikoli nekih posebnih načrtov. Upam, da si bom po opravljenih študijskih obveznostih privoščil nekaj dni v gorah in na morju, sicer pa se bom pustil presenetiti. Vsekakor se bo našlo nekaj, kjer bom lahko izklopil možgane vsaj za nekaj časa.

Uroš Sitar

Bum

Zmagovalna dela literarnega natečaja Cid 2008

Tudi v letošnjem letu je literarna delavnica Centra interesnih dejavnosti, ki jo vodi Kristina Kočan, razpisala literarni natečaj za mlade. Z udeležbo in odzivom so bili zelo zadovoljni, saj so prejeli kar 21 izdelkov iz vse Slovenije. Med njimi so bili najboljši Ptujčan Miha Tumpej s poezijo, Nika Bergant iz Medvod ter Ines Mačus s Kojškega s kratkima zgodbama, ki jih v tokratnem Cidopisu ponujamo v branje vsem ljubiteljem pisane besede.

Nakriel

Prolog

Vojna vihra se je vila vzdolž dežele, zrak pa je nasičeval prah, vonj potu in sladke krvi. Mrtvaška tišina pred nevihto je bila grozljiva, in preden je izbruhnil pekel, je nekje na obrobju revne vasice, ki jo je usoda izbrala za poslednjo žrtev, v nebo zajakalo dete. Otrok, ki sta se ga neprizanesljivo polaščala mrz in strah. Njegov krik, parajoč krhko tančico tišine, je napovedal začetek norije, težek topot kopit in rožljanje jekla pa sta se stopnjevala. Hip zatem sta dosegla nič hudega sluteče vaščane, ki jim je zaprepadenost ustavila dih v grlu. Z ene izmed lesenih hiš so se visoko v zrak dvignili hlastajoči oranžni zublji, kriki zmagoslavja in smrti so se zlili v enega in odjeknili prek hribov kot bes bogov. Vodja tega popolnega uničenja je sloko jezdit na črnem žrebcu, divjem in hkrati veličastnem, ter hladnokrvno z obrobja opazoval pokol. Jezdečevih ušes niso dosegli ne kriki umirajočih ne žensk, ki so kričale v obupu, dosegel pa ga je otroški jok, vztrajen in izgubljen med vsem bobnjenjem. Vranec se je ustavil pred eno izmed revnejših kolib, njene lesene stene je že močno načela ost časa, prazna okna pa so

pokrivale strgane in zamazane kože. Plečat mož je razjahal, švist jekla je zazvenel, ko je iz nožnice povlekel težak meč, ki se je zaiskril v lastnem soju. Težki koraki so odzvanjali, ko je stopil proti trhljim vratom. Podrl jih je z eno brco, čeprav se je zdelo, da celo ta ni bila potrebna, saj je bil že njegov pogled trden in odločen.

Sklonil se je in pod nizkimi podboji vrat stopil v umazano notranjost. Sledil je joku in obstal pred borno zibelko, v kateri je ležal dojenček, fantič star komaj nekaj mesecev, ki je bil od vreščanja že ves pomodrel. Tih, komaj znaten šum je odtrgal njegov pogled od zibke, oči so mu obstale na majhni postavi v kotu. Mršav deklič, zavozlanih in skuštranih las, nedoločljive barve je stopil iz varnega objema teme. Možakarjeve oči so se razširile, deklica, ovita v raztrgano tuniko, morda treh let je stala pred njim. Njeni drobni prsti so se krčevito, tesno oklepali bodala, da so njeni členki pobledele, medtem ko ga je... ...prebadala s svarečim, neustrašnim pogledom. Njene odločne, kačje zelene oči so bliskovito ošinile zibko poleg njega. Sledil je njenemu pogledu in šele sedaj ugotovil, da je jok potihnil. Fantič je bil zdaj tesno privit k prsim svoje matere, ki se je poprej najbrž skrivala v kotu in jo je skrb za otroka nazadnje le privedla na plan. Prsti so se mu tesneje oklenili ročaja, oči

priprle v dve zevajoči reži, a nekaj je ustavilo njegovo roko. Ozrl se je nazaj k deklici, ki je še vedno odločno stala pred njim. Pod umazanijo sta se skrivala lepota in ponos ...

Kako veličastna bo šele, ko odraste.

Je pomislil, stopil proti njej in iztegnil svojo mogočno dlan ter jo razprl. Sedaj so se divje otroške oči presenečeno in osuplo razširile, ga obšle in se nato ustavile na materi, ki je kot prikovana k sebi stiskala svojega sina.

»Ne ...« se je od zaprepadenosti hripav glas izvil izpod jezika njene matere, ko je deklič izpustil bodalce, ki je zvonko padlo na tla. Svojo drobno dlan je položila v ponujeno, ki se je v primerjavi z njeno zdela kot medvedja šapa. Velike smaragdno zelene, mandljaste oči so se radovedno iskrile, mož pa jo je privzdignil v naročje. Brez da bi sploh pogledal nazaj, je težkih, gromkih korakov odkorakal iz kože. Mati je sključeno, s praznim pogledom v obeh sledila čokatemu možakarju, dokler ni izginil izpred njenih oči. Slednji se je z dekličem vred zavihtel na konja in z glasnim, prodornim žvižgom odjahal iz vasi. Ustavil ga je eden izmed njegovih ljudi.

»Gospodar, kaj storimo s preživelimi?«

Ogovorjeni mu je poslal ledeno hladen, nekoliko ciničen pogled.

»Katerimi preživelimi?«
To so bile njegove zadnje besede, preden je v divjem galopu zapustil vas, za njim pa se je najhujša morija šele pričela.

1. poglavje

16 let kasneje ...
Sedela je na golem konjskem hrbtu, brez ostrog in uzde je jezdila skozi gozd, nežni sunki vetra so jo božali prek lic in se poigrali z njenimi dolgimi prameni temnih las. Podila se je za mogočnim jelenom, v katerega je usmerjala svojo puščico. Slednja se je skupaj z njenim veličastnim krikom sprožila in zadela svoj cilj, mogočni kralj gozda pa je z glasnim truščem omahnil po tleh. Žrebec ga je dosegel v lahkotnem drncu, dekle pa je mehko skočilo z njega. Med svoje dolge prste je vzela nož in ga trdno zasadila globoko v še vedno dvigajoče se prsi jelena. Njeno podlaket je oplazila poslednja sapa veličastne živali in ji po telesu poslala mravljince. Sklenila je dlani, prepletla prste in se poklonila svojemu plenu. Sloka postava je nekaj sekund za tem z neverjetno lahkoto truplo vrgla prek konjskega hrbta. Stopila je naprej, žrebec pa je kot pes sledil njenim stopinjam. Korak jo je vodil mimo veličastnih bukev, po slabo izhojeni poti, ki se je vila iz mračnega gozda na travnik. Sredi neskončne travnate pustinje ob gozdu se je v nebo dvigalo nizko obzidje, za katerim so stale lesene koče. Sama zase se je nasmehnila, pot jo je vodila naprej vse do naselbine, kjer so ji z dobrodošlimi kriki odprli vrata.

»NAKRIEL!!«
Pomahala je stražarjem na obzidju in stopila skozi vrata, tlesnila z jezikom, ko je konj hrzaje ugovarjal, saj je pred sabo ugledal blag klanec. Stekla je proti hiši, ki je kraljevala v samem centru naselbine.
»Nakriel!!«
Odskočila je, na njenem licu pa se je izrisal širok smehljaj. Pred vrati je kot kip kraljevala podoba njenega očeta, poglavarja Alhinskega klana. Stopila je bližje, z nasmehom na obrazu je sklonila glavo in odvrnila:
»Živi svobodno.«
»Umri častno,« je dejal in se zasmeljal, njegov glas je odmeval kot bojni zvon, ki kliče k napadu.
»Spet se vračaš s plenom. Sramoto že delaš našim lovcem in strah se naseljuje v gozdu ...«
Njegovo pridiganje je prekinil glasen dekliški smeh,
»Dragi poglavar, potem pa mi mar zagotovi kakšno nalogo in sramota lovcev bo izginila, gozd pa se me ne bo več imel bati.«
Nagajivega pogleda je opazovala njegovo zmajevanje z glavo in namrdnila se je ob naslednjih besedah: »Potrpi še mesec dni, takrat boš kot vsakdo iz naše vasi morala na pot preizkušenj, če hočeš, da te kot odraslo žensko sprejme celotna skupnost.«
Zavzdihnila je. Saj je vedela, da mora potrpeti, a mladostniški ogenj ji ni dal miru.

Nika Bergant (Medvode, 16 let)

Trosi

To, kar grize jih odznotraj.
To, kar grize njihovo drobovje.
To je gobavost.
Vanje jo vgrajujejo že od pradavnine.
Serijsko.
Zunaj popolni,
znotraj pa že skoraj votli
so odvrgli trose,
razpršili jih po vsem planetu,
da jih nasledijo po propadu,
ki se naglo bliža.

Po propadu:
Po propadu propadejo tudi trosi, saj na postapokaliptičnem planetu ni vode, ki je nujno potrebna za njihov nadaljnji razvoj.

Babyfucker

Brez milosti sem te aritmično zabijal v steno ob spremljavi nekih francoskih avantgardnežev, ki sem jih dol potegnil prejšnji teden, ko sem se naslajal nad truplom neke druge kurbe, ki je preveč težila, domnevno zaradi mojih higienskih navad, ki niso bile nič kaj moderne. Pa kaj! si rečem. Mama je vedno rekla, da sem vredu poba.

Evolucija Revolucije

Na začetku je bil le Bog,
ki je bil sam svoj Bog.
Nato je ustvaril Človeka,
ki je pod pretvezo Boga postal sam svoj Bog.
Človek se je v 4/4 taktu vzpenjal nad Boga,
ne zavedajoč se,
da je vsako vzpenjanje vzpenjanje v propad.

Nato je človek ustvaril Stroj.
Stroj se je začel zavedati samega sebe
in pod pretvezo Človeka – Boga je postal sam svoj Bog.
Zasužnjil je Človeka in vladal vsemu svetu,
ne zavedajoč se,
da je vsako vzpenjanje vzpenjanje v propad ...

Geneza (izvirni greh)

Adam, prototip človeka,
je skozi prestižna sončna očala občudoval svoje
v prestižna oblačila oblečeno telo in vpil:
»Oče hvala ti, popoln sem!«

Ko je pred spanjem v ogledalu zagledal svoje golo telo,
je pograbil britev in prerezal žile.

V trenutkih agonije je kričal:
»Oče kaznuj me, a prosim,
ne kaznuj mojega rodu!«

Umre, stvarnik pa iz njegove prestižne zapestne ure ustvari človeka.

Mali možgani

Imeli so male velike možgane.
Imenovali so se volkovi.
Niso me razumeli.
In jaz nisem razumel njih.
V mislih sem jih obstreljeval s pogledi,
a me je moja slepota kmalu prikovala na trdna tla.

Niso imeli možganov.
Imenovali so se ljudje.
Niso se bali volkov.
In volkovi se niso bali njih.
V mislih so vladali svetu
in s prstom kazali name,
češ da sem eden izmed njih.

(najbrž sem bil eden izmed njih,
ampak ne čisto tak kot oni.
volkovi so napadli.
pobili so vse razen mene,
sami pa storili samomor v rimu.
ostal sem sam ...)

Nisem imel možganov.
Imel sem pa srce.
Iztrgal sem ga.
Zavrgel sem ga.
V mislih so se mi prikazovali volkovi
in mi dovolili,
da jih obstreljujem s pogledi.

Sam, brezbožen in brezsrčen
bi lahko postal eden izmed njih,
a sem bil brez srca le še bolj slep.

Postal sem volk.

Odštevanka

Škili.
Zato dvomijo vanj.
In zato bodo goreli.

Gorijo.
Zato škili.
In zato dvomijo vanj.

Dvomijo.
Zato bodo goreli.
In zato umrejo.

Živijo.
Zato dihajo zrak.
In zato odštevajo čas.

Miba Tumpej (Ptuj, 17 let)

Jaz in jaz

V ogledalu te vidim, prijateljica. S šminko si rišeš sled poljuba. Mrtva rdeče polzi in se izgublja v sivini. Bledi. Na teh ustih spi samota. Zre in ni ji dovolj te barve. Počakaj! Sto! Me slišiš? Zastri že te ugasle oči in poglej me. Pusti svetlobi, da prebode zenice od znotraj. Zapri prostore, kejer se v senco potaplja zadnja sled rumene in zapri izhod v temo brez odsevv. Zapiraj vrata z močjo. Zakrij sledi do izvira sive. Zaprt, zakrit je, v brezo potisnjen in žejen tvoj cvet. Pusti me, da ga napojim. Pusti me, da nežno stopim vanj in me bo sam posrkal. Zeli si me v sredico. Želi si me. Čutiš?

Zate sem. Božaj moj pekel z nežnostjo mame. Pihaj vame. Grej svoje glinene želje v meni. Oblikuj v meni steklo v sanje in umivaj v meni lene vzdihljaje. Razgali me v tibi noči in deli moj opoj. Dovolj, da izbrišem ti težišče. Naj v meni izhlapi bolna voda, da se podpišeš z rdečo sredi praznine. Kam greš? Kam hitiš?

Odhajam.

Na levi veči se širi razmazana črna barva. Pomisli enkrat nase. Mimo pričakovanj drugih. Počakaj! Me vidiš? Pusti mi, da posvetim iz tebe. Slepeče v sivino vsakdana. Zakopala si lepoto mladih misli.

Še vedno si?

Nekje sem skrita, a še vedno sem.

Še včeraj sem stala tam. Stala sem na pokošenem travniku. Med prste mi je silila drobna trava, ki je zeleno bodla v topel dan. Od daleč sem sledila veliki rdeči žogi. Žarki so padali po sledeh otrok, ki so tekli za žogo in jo poganjali. Bila je dvakrat večja od njih in skoraj tako svetla kot njihovi nasmehi. V moj svet je počasi vstopalo njihovo petje. Kot tiho vračanje iz daljave se je približevala melodija. Hotela sem steči do žoge in biti del zaključenega kroga, ki so ga sklenili okrog rdeče svetlobe. Dvignila sem bledo rožnato krilo in stisnila v pest plapolajoče blago. V pohitevanju sem drobila korake in stiskala ustnice v prikrit nasmeh. Zdelo se mi je, kot da bi se pripravljala na nerodni poljub. Sklonila sem glavo in jo nagnila v levo. Lice sem nastavila rahli sapi, ki je razmetavala vlažnost. Naredila sem še korak in poljubil me je. Nekdo. S prozorno rahlostjo na čelo. Hitro in sramežljivo. Nežno. Božajoča misel sreče meje privzdignila in me pripela nase nekje sredi trebuha. Tam nekje v želodcu me je zaščemela bližina. Iskana od vedno. Povsod. Počasi sem dvignila glavo in vmes pustila otroškosti, da seje iz mene iztisnila kot droben nasmeh. S privzdignjenim levim delom ust sem pogledala predse in potem navzgor, se obrnila okrog svoje osi, še enkrat. Praznina. Hotela sem narediti še korak, a me je potisnilo nazaj. Prozorna membrana me je ločevala od odhajajočih otrok na kotaleči žogi. Jaz, ločena od vsega, sem zasula zeleno kapljo upanja. Počasi, brez življenja, je padalo moje telo. Legla sem in pokrčila noge v kolenih, da se mi je krilo nabralo v majhne gube in odkrilo gole noge. Čez prsi, mimo kolen, sem pogledala za izginulim otroškim veseljem. Sliko je razpolavljala senca starega hrasta, za katerim so izginili še poslednji odmevi.

Danes nočem na isti travnik. Nekaj me ločuje od sveta, me nežno poljublja in tolaži. Bojim se, da si to ti-jaz. Zamenjala bi se. Ne bom se več gledala v ogledalo.

Ingrid Mačus (Kojsko, 19 let)

Eks za CID!

Zgodilo se je težko pričakovano odprtje CID-ove kavarne! Botruje ji sprememba politike, saj se bo točil tudi alkohol, zadnje pa lahko pripišemo zamenjavi vodstva meseca marca. Vendar tale članek ni namenjen ugotavljanju takšnih in podobnih dejstev, temveč predstavitvi kavarne, ki bo delovala v kletnih prostorih Centra interesnih dejavnosti, in sicer v petek in soboto od 18. do 1. ure.

Piše: Maruška Samobor Gerl

Začelo se je zunaj, gostje so se za spremembo posedli na stopnice in gledali nastopajoče kot v amfiteatru. Prvi so bili bobnarji na afriških bobnih, spremljal pa jih je triangel. Ob eksotičnih ritmih so se prikazale še nastopajoče plesalke in žonglerke ter priredile pašo za oči z vrtenjem raznobarnih pojev različnih velikosti. Nato so se predstavili še pravi žonglerji, najprej s klasičnim žongliranjem s tremi žogicami, sledil je spretnož z diablom oziroma kar z dvema, nazadnje pa so se postavili še s podajanjem šestih kijev, ki sta si jih izmenjevala dva ustvarjalca. Po končanih točkah so nas preselili v klet, tam se je program nadaljeval.

Med zbiranjem so nas spremljali ritmi bobna za koračnice, ki jih je ustvarjala mlada učenka tega inštrumenta. Ko smo se zbrali in je naš pogovor zamrl, nas je nagovoril novopečeni direktor CID-a, Aleksander Kraner. Njegov pozdravni govor je bil kratek, besedo je hitro predal Marku Korošču, sicer učitelju kitare, ki je povezoval dogajanje. Po kratki predstavitvi zgodovine CID-ovih glasbenih delavnic so se predstavili bendi, ki so jih sestavljali učenci le-teh, pri nekaterih skladbah pa je pomagala gostujoča učenka solo petja Mateja. Nastopili so predstavniki številnih generacij, občudovali smo lahko vse, od najmlajših, ki še previdno ubirajo strune, do starih mačkov, ki se po inštrumentih sprehajajo z spretno lahkostjo. Pomagali so tudi mentorji, saj so bili nekateri izseki pretežki tudi za najbolj izurjene, pevkin glas pa je vse skupaj povezal v melodično celoto. Po koncu produkcije sestavljenih bendov se je eden izmed bivših učencev Sama Šalamona, učitelja kitare v CID-u, predstavil še s svojim bandom, nato pa so nas povabili ven na presenečenje.

Zunaj nas je pričakala scena s prižganimi baklami, bobnarji na afriških bobnih pa so nas zopet popeljali v svet eksotike z afriškimi ritmi. Žonglerji so spet pripravili svoje rekvizite, vendar so jih tokrat prepeljali z vnetljivo snovjo in jih prižgali.

Tako je bilo žongliranje z gorečimi žogicami še toliko bolj atraktivno, žongler pa si je zaščitil roke z varnostnimi rokavicami. Sledil mu je nastop z gorečimi kiji, ki si jih je artist podajal tudi z usti, prižgali so poje, da smo lahko občudovali like, ki so jih risali po zraku. Na koncu so osvetlili še diablo, nekaj časa se je žongler, mojster s tem pripomočkom, poigral zgolj z enim, nato pa dodal še drugega in se tako spretno rokoval z njima, da nam je jemalo sapo. Upal si je celo nekajkrat bruhniti ogenj! Po navdušujočem nastopu in bučnem aplavzu so nas zopet povabili v klet, da sklenemo večer.

Pričakala nas je kraljevska pogostitev z rdečim in belim vinom, kanapeji, slaniki, dinjo, olivami, sirom in drugimi prigrizki. Ko smo se malo okrepčali, so nastopajočim razdelili tradicionalne čokolade (lahko bi jih imenovali CIDolade ali CIDarila), mentorji so dobili, kot se spodobi, večje. Nevenka Gerl nas je seznanila s prihajajočimi dogodki, nato pa nas je ponovno počastil z nekoliko daljšim govorom novi direktor, za njim pa nam je naklonil besedo še predsednik KPSJ-ja, Uroš Gojkovič, saj kavarina deluje v sklopu njegovega društva. Po zdravici so nas do konca zabavali še Kvintoni, obiskovalci pa so si, če so želeli, lahko sami postregli pri točilnem pultu. Kar ni bilo ponujeno, so seveda morali plačati.

Tako se je zgodila težko pričakovana oživitve CID-ove kavarne in spravila v tek dolga leta neizkoriščen točilni pult. Kljub temu, da je prihodnost kavarne na majavih nogah, saj je obiskovalec CID-ove kleti malo in bo njen uspeh po večini odvisen od udeležencev prireditev, pa ostajajo optimistični in upajo na najboljše, namreč na to, da bi se kavarina obdržala in uspešno obratovala. Vsekakor pa ste vabljeni, da si privoščite kakšno pijačo tudi takrat, ko v kleti ne bo prireditev.

Foto: Arhic CID Ptuj. Dora Lenart, bobnar Blaž Vidovič in pevka Mateja Turk kot del produkcije CID, s katero se je začela prireditev.

Tehniško tekmovanje

Piše: Luka Cvetko

Tehnika – pojem, ki označuje številne spretnosti in ki preveva naš vsakdan. Če besedi dodamo še »tekmovanje«, dobimo dogodek, ki sta ga 16. maja gostila Osnovna šola Velika Nedelja in letališče v Moškanjcih. Na medobčinski ravni se je pomerilo lepo število tekmovalcev iz 17 šol. Na voljo je bilo veliko različnih disciplin, med drugim tudi izdelovanje izdelkov iz lesa, papirja, gradbeništvo iz legokock, konstrukcije iz različnih kock in pripomočkov, vožnja daljinsko vodenih avtomobilčkov, tekmovanje v letenju modelov letal ter računalniško načrtovanje izdelka s programom CiciCAD. Sodelujoči so najboljši del tekmovanja doživeli okrog druge ure popoldne, takrat so namreč razglasili rezultate in zaslužnim podelili priznanja. Najboljši so se tako uvrstili na naslednje tekmovanje.

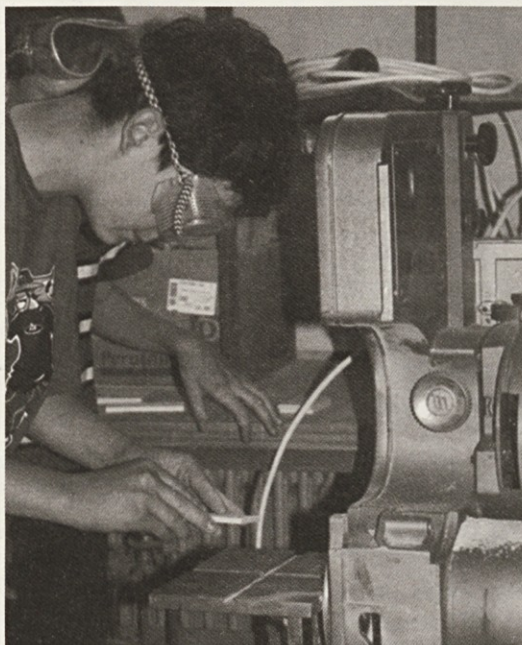

Foto: Luka Cvetko

2. filmski festival

Piše: Luka Cvetko

5. maj, Gorišnica – Dvorana v občini Gorišnica se je prelevila v kinodvorano. Na platno je uspelo priti osemnajstim filmom, njihovi ustvarjalci so bili osnovnošolci in srednješolci. Žirija, ki so jo sestavljali Lojze Matjašič, Tihana Gvozdič, Mihaela Poplatnik in Miha Peče, se je odločala, kateri filmi se bodo uvrstili v tekmovalni del. Srednje šole so letos prispevale tri projekte, osnovnošolci pa 15. Kriteriji za uvrstitev so bili naslednji: izvirnost, scenarij, igra in montaža. Ne glede na vse so ocenili tudi trud, za sodelovanje na festivalu so vsi prejeli priznanje. Med nagrajenimi osnovnošolskimi filmi so bili Svoboda, Anoreksično dekle, Umazana igra, James Bond – Misija Kobra in 25 kur. Srednješolci so prejeli nagrado za film V daljavi drevo, ki je bil že večkrat nagrajen.

Šolski spomini ob fotografiji

Piše: Uroš Sitar

Poletje se nepreklicno približuje, za številne osnovnošolce in srednješolce pa to pomeni tudi konec šolskega leta. Od vsakega posameznika pa je odvisno, kakšen pridevnik bo ta čas dobil. Ali bo to čas veselja ali obžalovanja. Čustva in emocije pa bodo ne glede na to izbruhnili z veliko močjo. Ob koncu šolskega oziroma študijskega leta človek nemalokrat naredi nekakšno inventuro in pomisli, kaj vse je doživel v tem obdobju. Nemalokrat pa naredimo tudi pregled celotnega šolanja. Človek se ozre nazaj in zdi se mi, da takšna perioda mine, še preden

spominu mi živo ostaja oče, ki me je pred odhodom fotografiral z majhnim nahrbtnikom, ko sem stopal po poti, ki vodi do šole. Ta fotografija mi ostaja drag spomin in skoraj ne mine konec šolskega leta, da je ne bi prijel v roke in podoživel teh občutkov. Posebno prvih nekaj let po nastanku te slike sem na proces šolanja, skozi katerega gre posameznik, gledal kot vrh ledene gore, pot k njej pa kot strmo ter – zaradi megle, ki se bohoti okrog vrha – skoraj nevidno. Nikoli nisem ravno z navdušenjem hodil v šolo, še posebno prava leta ne, in takrat sem vse skupaj resnično jemal kot nekaj nujnega. Da sem dojel, da se ne učim zaradi učiteljice, ki hoče imeti moje znanje zlito na papir, ampak

zase, je kar trajalo. Seveda, ko se človek enkrat vklopi v neko okolje, pridobi nove prijatelje ter se z njimi prebija skozi »ovire« v obliki testov in spraševanj, ki jih nastavljajo učitelji, se naposled proces učenja ne zdi več tako grozna stvar.

Sam se imel prilžnost osnovnošolski čas preživeti v dveh okoljih. Prva štiri leta sem obiskoval podružnično šolo na Selih, in ker ta na mojo žalost več kot teh razredov ne premore, smo morali po preostalo še neosvojeno znanje na Videm. Teh prvih let na podružnični šoli ne bom nikoli pozabil.

Domačnosti, ki smo jo vsi čutili, nisem občutil nikjer več. Bili smo majhen razred, komaj dvanajst nas je bilo, sicer pa nas je bilo na celotni šoli malo. Čeprav se sliši čudno, si lahko, če si hotel, prav vsakega poznal poimensko. Tudi odnos, ki smo

ga imeli učenci do vseh zaposlenih, je bil dosti boljši, kot je danes v šolah, naj si bo osnovna ali že katera višja ustanova. Prva prelomnica se nam je zgodila ob koncu četrtega razreda, ko smo se izredno prijateljski razred morali razbiti v dve skupini po šest in tako naslednje leto stopiti v takrat skoraj čisto novo in zame mogočno šolo. Priznam, da se tega nisem niti malo veselil. Predvsem tisti preklon kraja in številčnost ljudi, ki sem jih po novem imel možnost videvati vsak dan na hodnikih. Resnično je bila velika sprememba, saj se mi je zdelo, da vsak dan vidim koga novega. Če primerjam današnje število učencev – na podružnični jih je nekaj pod petdeset, na matični osnovni šoli pa več kot štiristo – je sprememba očitna. Kljub začetnemu strahu, kako se bomo z novimi sošolci ujeli, ni bilo nobenih težav. Leta so tudi tam še prehitro minila in ob koncu osmega razreda sem kar malo obžaloval, da je že konec. Predvsem navezanost na kraj in ljudi je vsaj pri meni zasenčila včasih tudi mučne ure v klopih. Spet verjamem, da je za vsakega osnovnošolca ob koncu največja dilema ta, kam naprej. Bolj kot se s tem vprašanjem ukvarjaš, bolj se ti zdi bridka misel, da so možnosti, da boš videl vse sošolce na kupu zelo majhne. Tudi to slovo ni bilo lahko, vsak je šel na svojo stran. Sam sem se nekako videl v vlogi ekonomista, zato sem se odločil nadaljevati na ekonomski srednji šoli na Ptuj. Seveda je bil tudi to velik preklon, spet kar se tiče velikosti in mogočnosti same zgradbe, predvsem pa številčnosti ljudi. Tudi tukaj sem potreboval kar nekaj časa, da sem se vsega skupaj navadil. A tudi to obdobje je kar prehitro minilo. Vse stvari, tako prijetne kot malo manj prijetne, ti pustijo nek pečat. Zagotovo bom v lepem spominu obdržal vse sošolce, številne natečaje, na katerih sem sodeloval, ter nagrade, ki sem jih dobil, vse to mi daje samo potrditev, da je bila izbira moje poti še kako pravilna. Tudi tukaj je konec prišel še prehitro in s tem izbira nadaljevanja šolanja. Ker sem z eno nogo že nekako bil v ekonomskih vodah in ker mi je bilo vse znanje, ki sem ga tam pridobil, dobra podlaga za naprej, sem se torej odločil nadaljevati v tej smeri. Ko danes gledam na to leto, se mi zdi, da je minilo še hitreje kot prejšnja.

Še vedno gledam sliko in ugotovim, da sem z mislimi čisto odplaval. Tista ledena gora naenkrat ni več tako strma, saj sem lep del do nje že prehodil. Pot prav tako ni več zavita v meglo, saj se tudi cilj že vidi, čeprav je do vrha še dolga pot. In kdo ve, morda se bo, ko bom že mislil, da sem dosegel vrh, pokazala nova pot.

Foto: arhiv Uroša Sitarja. Generacija 1988 v mali šoli na Podružnični šoli Sela. Avtor Esejističnega kotička Uroš Sitar je drugi iz desne spodaj.

se je prav začela.

Odprem album, na stari fotografiji zagledam sebe in spomin mi zbeži daleč nazaj. Spominjam se svojega prvega šolskega dne – no šole in dogajanja prvi dan pravzaprav ne toliko – v

Zarečeno

Debatni klub Gimnazije Ptuj

Ni debate?! Ja, pa je!

Njegova zgodovina se še piše.

Ali poznate televizijsko oddajo Tekma? Dve srednješolski ekipi se soočita na debati. Vsaka zastopa mnenje o določeni temi. Eni so za, drugi so proti. Zmaga ekipa, ki poda boljše argumente, ki ima bolj dodelan govorni nastop in ki prepriča sodnike. Tekma je narejena po ključu, po katerem so organizirana tudi srednješolska debatna tekmovanja. Srečajo se ekipe debatnih klubov in se spopadejo z besedami. Seveda ne s kletvicami ampak z argumenti, ki jih utemeljijo. Tudi na Gimnaziji Ptuj se lahko pohvalijo z govorcami, ki so po trije razporejeni v ekipe in ki skupaj tvorijo Debatni klub Gimnazije Ptuj. Ekipa A: Miha Andrić, Aljoša Slameršak, Nina Zupanič. Ekipa B: Dora Lenart, Nino Galun, Urška Ljubec. Ekipa C: Klara Bigec, Taja Strelec, Timotej Prelog. Ekipa D: Kaja Jakolič, Eva Sušec, Tadeja Veršič. To so člani štirih ekip debatnega kluba ptujske gimnazije, katerega mentorica je njihova profesorica za filozofijo Vida Otič. V prvem krogu so se za Cidopis z debato o načrtih, željah in lastnostih debaterjev soočili Miha Andrić, Nina Zupanič, Aljoša Slameršak in Dora Lenart.

Debatni klub Gimnazije Ptuj sestavljajo štiri skupine (A, B, C, D). Po kakšnem ključu ste te skupine oblikovali?

Miha: Skupine smo oblikovali po interesih in poznanstvih med dijaki ter tudi zaradi oportunističnih želja po čim boljših rezultatih.

Katere so lastnosti, ki po vašem mnenju odlikujejo dobrega govornika/debaterja?

Nina: To je sicer relativno, menimo pa, da so to predvsem retorične spretnosti, logično povezan govor, splošna razgledanost ter vrlini poslušanja in govorjenja. In seveda samozavest.

Pohvalite se lahko z veliko dobrimi uspehi, med drugim ste osvojili 3. mesto na državnem prvenstvu, ki je bilo med 4. in 5. aprilom na Ptuj. Koliko časa ste porabili za priprave?

Miha: Porabili smo dva tedna, zadnje 4 dni pa smo imeli resne

celodnevne priprave.

Ali ste bili nad uvrstitvijo kaj razočarani glede na to, da ste se v finale uvrstili kot edina neporažena ekipa?

Miha: Da. Dosegli smo lep rezultat v vrhunski konkurenci, na kar smo sicer zelo ponosni, vendar pa ostaja grenak priokus, saj bi lahko z več sreče prišli višje.

Aljoša: Kar dokazujejo vse zmage v predtekmovanju.

Debatni turnirji med mladimi niso zelo znani. Lahko na kratko opišete en takšen turnir?

Aljoša: V predtekmovanju so v povprečju 4 debatni krogi, na to pa sledita polfinale in finale.

Dora: Na državnem tekmovanju je po navadi 6 krogov v predtekmovanju.

Kakšni so vaši "debatni cilji" v prihodnosti? Morda osvojitev naslova državnih prvakov?

Aljoša: Vsaj ponovitev letošnjih rezultatov.

Dora: Vsaka ekipa ima seveda svoje želje, nekateri člani po ekipah se bodo zamenjali, zato bo morda malo težje.

Kako nameravate veščine, ki ste jih pridobili skozi debato, uporabiti v prihodnosti?

Miha: Splošna razgledanost, večina strukturiranja misli in podajanja argumentov ti vsekakor pridejo v poštev v vsakdanjem življenju.

Nekateri člani debatnega kluba Gimnazije Ptuj z mentorico. Foto: Debatni klub

Dora: Z debatami prav tako pridobiš samozavest, ki ti prav tako pride prav na vsakem koraku.

Debaterji so mojstri retorike. To pravijo tudi za politike, komunikologe, novinarje, filozofe. Se v prihodnosti vidite v katerem izmed teh poklicev?

Miha: Odvisno od posameznega debaterja, vsekakor pa ste omenili poklice, za katere smo zainteresirani.

Aljoša: Miha je bodoči študent filozofije ...

Kako ste priprave na debate združili s šolskimi obveznostmi?

Miha: V šoli so nam ugodili in opravičili izostanke od ur, veliko časa smo porabili tudi doma.

Nina: Čeprav je bilo včasih težko, nam je uspelo uskladiti šolske obveznosti in nadoknaditi zamujeno.

Piše: Živa Rokavec

Yasas, Kreta!

Ko na otoku še ne prepevajo Kingstoni.

»Kaj če bi šli letos na Kreto? Na internetu je videti noro!« »Ne, na Kreto bomo šle za absolventa,« smo s prijateljicami izločile eno izmed možnosti, kje preživeti letošnje poletne počitnice. Otok Kreta je v zadnjih letih postala priljubljena destinacija za preživljanje absolventskih in maturantskih izletov. Je prostor, kjer se zgodijo še zadnje nore zabave, kjer se utrdijo dolgoletna prijateljstva iz šolskih klopi, kjer se spije ogromno alkohola in kjer se zaključi še eno poglavje v življenju mladih študentov in maturantov. Vendar pa Kreta ni le to. Otok je kot jing in jang, ponuja tudi vpogled v bogato antično zgodovino, sprehode po praznih in dolgih peščenih plažah in mirne večere ob sirtakiju. Takšen »neštudentski«, vendar zato nič manj prijeten utrip največjega grškega otoka v Egejskem morju sem izkusila tudi sama.

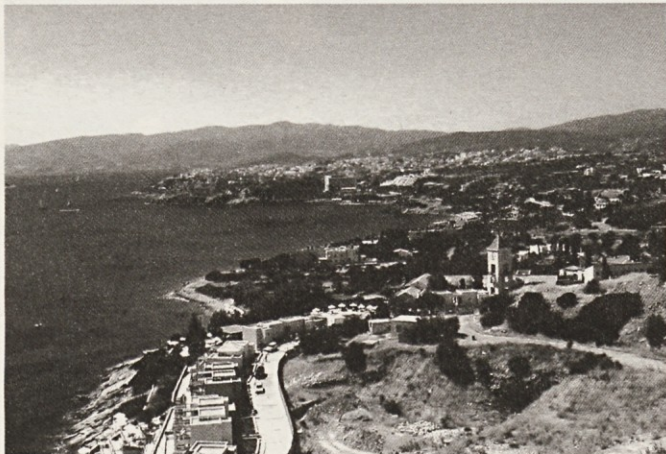
Piše in foto: Živa Rokavec

»Cactus Beach hotel,« je naznanil vodič na avtobusu, s katerim smo se iz letališča Heraklion pripeljali v Stalis, turistično naselje na severnem delu otoka. Zapustili smo avtobus, prevzeli ključe in se namestili v hotelski sobi. Ker smo še imeli nekaj energije, smo se odpravili na kratek večerni sprehod. Da se orientiramo, da dobimo prvi vtis. V Stalisu je bila ob obali speljana dolga ulica, ki so jo iz obeh strani oblegale restavracije, bari, igralnice na prostem. Ob vhodih so stali natakariji in pozdravljali mimo-idoče: »Hello Sir, we have delicious food.« »Madame, would you like to drink something? Hello, how are you today?« Med vrvežem, glasno glasbo in poplavo irskih pubov, restavracij z angleškim zajtrkom kot glavno specialiteto, pivnic in trgovin, kjer si lahko sam izdelas majico, je bilo le težko najti kakšen kiosk, kjer bi lahko kupil gyros in si spočil oči na mirnem morju. Nič grškega, nič sproščujočega. Le hrup, ki je prej kot na Kreto spominjal na središče Londona.

Od severa proti jugu

Kreta je največji grški otok v Egejskem in peti največji v Sredozemskem morju in ima zaradi svoje lege največ sončnih dni. Je valilnica minojske kulture, ki se je razvila med letoma 2600 in 1450 pr. n. št. Glede na turistično razvitost bi ga lahko razdelili na sever in jug. Sever Krete je predvsem znan po gručah slovenskih absolventk in absolventov, ki se v poletnih mesecih odpravijo na zadnji »šolski izlet«. Nastanjeni so v turističnem predelu Hersonissos, od koder je dobro izhodišče do bližnjih peščenih plaž, diskotek na prostem in restavracij, ki ponujajo mednarodno izbiro hrane. Iz zvočnikov odmevajo ritmi popularne glasbe, v času absolventskih izletov se zvrstijo tudi koncerti slovenskih glasbenikov, med katerimi nikoli ne manjkajo Kingstoni. Pravi kraj za zabavo, ki je zaradi svoje priljubljenosti in prepoznavnosti tudi veliko bolj oblegan. Plaže so pretežno hotelske. Izposodiš si lahko senčnih in ležalnik, prostora za poležavanje na pesku je zelo malo. Kljub gneči na plaži pa je voda čista in plitva, zato kar vabi k čofotanju in igranju vodnih iger.

Južni del otoka je popolno nasprotje. Dolge in prazne peščene plaže ponujajo oddih ob zvoku morskih valov. Sicer že gradijo apartmajske in hotelske komplekse, vendar je teh v veliko manj, kot smo lahko videli na severu. Restavracije ponujajo značilno grško hrano, tako da se lačnim pocedijo slin ob tzazikiju, gyrosih, sarmah, grških solatah in ovčetini. Med siesto, popoldanskim oddihom, ko se vse zapre in skrije pred poletno vročino, starčki posedajo na klopih pred hišami in debatirajo, v rokah pa vrtijo komboloje. To je niz kamenčkov na vrvi, podoben našemu moleku, ki so ga že v starih časih uporabljali za štetje, molitve, za okras in igranje. V različnih obdobjih je služil za preganjanje skrbi, pomiritev duše, varnejša potovanja, varovanje pred temnimi silami in za srečo. To je prav moška zadeva, za preganjanje brezdelja ali pa za občutek, da delaš. Koristna stvar za zaposlitev ene roke med siesto.

Pot, ki povezuje sever z jugom. Tipična kretska obala.

Mir smo poiskali na plaži Ierapetra, ki je najbolj južno mesto v Evropi in slovi po svoji mili klimi, v zgodovini pa je bilo pomembno izhodišče za trgovanje na jugu. Čisti in divji zalivčki, ki sestavljajo plažo, so si prislužili tudi mednarodno priznanje – modro evropsko zastavo. In res smo se pustili razvajati bučanju valov, ki so udarjali ob skale. Tukaj šele lahko

1 Dober dan, gospod. Imamo izvrstno hrano. Gospa, bi morda kaj popili? Dober dan, kako ste danes?

izkusimo tradicionalno grško prijaznost in počasnost. Kot da bi se otok razdelil na dva pola, ki ju ločuje kretske gorovje in komercializaciji ne dopusti vstopa v neokrnjen predel grške kulture na otoku.

Bil je čas večerje in v hotelski jedilnici se je kar trlo ljudi.

»Sir, sorry but you are not allowed to enter the dining room with short pants,«² nas je nagovoril natakari pri vhodu. Ko smo bili končno primerno oblečeni in so vse naše hlače zakrivale kolena, smo sedli za mizo in z zanimanjem opazovali dogajanje. Gostje so pred samopostrežnim barom oblikovali vrsto in na krožnike natovarjali vse, kar jim je prišlo pod vilice. Kot da bi jedli prvič in zadnjič. Tudi posedali so le v hotelskem klubu, saj jim je oranžna zapestnica omogočala pijačo po znižanih cenah. Dobila sem občutek, da je večina gostov prišla le jest in poležavat v hotelu. Škoda, saj so jim ušle marsikatero lepote otoka.

Kreta. Grčija. Zgodovina.

Ko se na dopust odpravimo v Grčijo, se učni uri zgodovine ne moremo izogniti. In ker smo v naši odpravi imeli tudi

Brez kamnov, ki imajo arheološko vrednost, v Grčiji ne gre.

profesorja zgodovine, je bila stvar še toliko nujnejša.

Obiskali smo Knosos, ostanke palače, kjer se je rodila minojska civilizacija. Nad dobro ohranjenimi ruševinami še danes lebdi skrivnostnost grških mitov. Od tu izvira tudi znani mit o Tezeju: Tezej, atenski kralj, je bil domnevno sin Egeja. Doma je bil iz Aten, Atene pa so v tistem obdobju plačevale strahoten davek Kreti, takratni vodilni sili v regiji: vsako leto so morali poslati sedem mladih žena ter sedem mladih mož. Žrtvovali so jih Minotavru, pošasti, ki je prebivala v labirintu, ki ga je zgradil Dedal v palači Knosos. Da bi končal to grozodejstvo, se je Tezej sam javil, da odpluje z žrtvami na Kreto. Na Kreti je vladal kralj Minos, njegova hčerka je bila prelepa Ariadna. Ko je zagledala Tezeja, se je vanj zaljubila in mu kot popotnico v labirint dala čaroben meč, s katerim naj bi ubil Minotavra, ter klobčič vrvi. Tezej je na poti po labirintu razvijal klobčič, da je

kasneje našel pot nazaj. V hudem boju je premagal Minotavra in tako rešil Atene bremena.

Seveda pa Knosos ni edina arheološka točka. Če se med poležavanjem na plaži Matala na jugozahodu otoka ozrete po klifu, ki se vzpenja na desni, boste videli, da je prepreden z

2 Oprostite gospod, vendar v jedilnico ne smete s kratkimi hlačami.

votlinami, v katerih so imeli v daljni zgodovini Rimljani svoja pokopališča. Tja so se zatekali tudi hipiji v svojem obdobju, a so jih oblasti pregnale zaradi onesnaževanja okolja in uživanja drog, zato so danes votline prazne in le turistična atrakcija.

Votline v Matali

Kratek sprehod nas je ravno prav pogrel, da se je ponovno prilegel skok v hladno zeleno-modro morje.

Z otoka na otok

Ko smo dobili vtis o kretskem utripu, smo se odločili preveriti vzdušje na manjšem bližnjem otočku Spinalonga. V majhnem obmorskem ribiškem mestecu Elanda smo si privoščili sok iz sveže stisnjenih pomaranč in z ladjico krenili na otoček. Spinalonga je bilo poslednje zatočišče gobavcev, ki so bili izgnani s Krete. Otok je bil pod strogim nadzorom in težje dostopen, danes pa je v celoti muzej na prostem. Po otoku se razpreda labirint ozkih ulic in strnjenih hišk, ki se skrivajo za mogočnim obzidjem. Spinalonga je miren otok, ki s svojo tišino kar vabi k poležavanju v zalivčkih, daleč od radovednih oči.

Bil je 2. avgust in odpravili smo se na hotelsko večerjo. Ko smo se najedli in prosili za račun, je pristopila natakarica in v roki držala tortico s svečko: »Happy birthday miss!«³ Bili smo presenečeni nad pozornostjo in prijaznostjo, ki jo premorejo le Grki. Ne glede na to, da se skrivajo v angleško-irskem okolju.

V enem tednu lahko na Kreti doživiš tako zabavo kot mirno počivanje. Preskoki med dobro voljo in živčnostjo natakarijev, med angleškimi zajtrki in grško solato, med gorami in morjem, med zgodovino in sodobnostjo, med komercialnostjo in divjino. Je vse to, o čemer govorijo in o čemer lahko beremo na spletnih straneh agencij, ki promovirajo »party Kreto«, in je vse to, kar prepoznajo vsi ljubitelji grške kulture in njihovega ritma življenja. Je grška in ne grška hkrati in prav zato tako posebna.

3 Vse najbolj še za rojstni dan, gospodična!

Počitnice na Ptujju – zakaj pa ne?

Piše: *Jasmina Kokol*

Ptuj je zagotovo eno izmed mest, vrednih ogleda. Tukaj lahko vse generacije najdejo nekaj zase. Da pa vam bo sprehod po Ptujju čim bolj zanimiv, si preberite kratek potopis o najstarejšem mestu v Sloveniji.

Sprehod začnemo pri prvi pomembni zgradbi, ki nas pozdravi, ko pridemo v središče čez most nad Dravo. To je minoritski samostan. V 13. stoletju so ga zgradili gospodje Ptujski. Stoji na nekdanjem Govejem trgu, od koder so v srednjem veku vodili napajati živino v reko. Ob samostanu je cerkev sv. Petra in Pavla, ki je bila v bombardiranju ob koncu druge svetovne vojne porušena, a so jo leta 2001 ponovno zgradili. Nova naj bi bila zelo podobna nekdanji. V samostanu pa sta tudi lep refektorij ter obiska vredna knjižnica. Pred samostanom je Marijin steber, ki je bil postavljen v 17. stoletju v spomin na zmago nad Turki.

Če gremo počasi naprej, pridemo do Mestnega trga. Tam je mestna hiša, ki je najimenoitnejša zgradba na tem trgu. Zgrajena je po načrtih graškega arhitekta Maxa Ferstua v slogu nemške pozne gotike. Nasproti mestne hiše je lokal Evropa. To je eden

najbolj obiskanih barov na Ptujju. Zelo privlačen je predvsem za mlade, tako da ne preseneča, da najbolj oživi ob vikendih, ko se tam zbere veliko mladih, ki skupaj uživajo. Na Mestnem trgu je tudi kip svetega Florijana, ki je bil postavljen leta 1745. Z gradnjo tega spomenika so se meščani priporočili temu svetniku, ki je zavetnik mesta pred požari.

Vzporedno z omenjenim lokalom pa je ulica, v kateri se vrstijo številne trgovine z oblačili, čevlji itd. Potem pridemo do Slovenskega trga, kjer srečamo Orfejev spomenik. To je skoraj pet metrov visok spomenik, ki je od 16. stoletja simbol Ptujja. Na njem so izklesane mitološke upodobitve. Ravno po zadnjih so ga poimenovali »Orfejev«. V srednjem veku je služil kot sramotilni steber oziroma pranger, o

tem pričajo tudi luknje v spodnjem delu. Pomembna stavba na Slovenskem trgu je tudi Mestno gledališče Ptuj, ki je bilo v minulem letu prenovljeno. V njem se odvijajo številne zanimive predstave za vse generacije. Ob gledališču je mestni stolp. Je najmočnejša mestna arhitektura. Omenjen je bil tudi v prvem statutu iz leta 1376. Prvotno je bil stolp višji, a so ga zaradi nevarnosti nekoliko znižali. Leta 1830 je dal Simon Povoden vanj vzdati antične spomenike s Ptujja in okolice. Tako je tam nastal eden najstarejših in najzanimivejših lapidarijev na

prostem v Sloveniji, imenovan Povodnov muzej.

Če pot nadaljujemo po Prešernovi ulici, najprej na levi strani opazimo stavbo, kjer je bila včasih lekarna Pri zamorcu. Nasproti te je najstarejša hiša na Ptujju – Prešernova 4. Ob tej je hotel Mitra. Tukaj je hotel že od nekdaj, le da se je prej imenoval hotel Pri zlatem noju. Tudi v tej ulici najdemo zanimive trgovine, kozmetični salon, bare, picerijo, osnovno šolo ter na koncu ulice še Knjižnico Ivana Potrča, tako imenovani mali grad. Tukaj je bil včasih sedež gospostva, ki ga je imelo sodišče. Na dvorišče malega gradu vodi poznorenesančni portal.

Nekaj metrov od knjižnice je Pokrajinski muzej Ptuj, nasproti njega pa je najnovejši mestni hotel, Park Hotel. Ob pokrajinskem muzeju pa je tako imenovani Sončni park, kjer si lahko odpočijemo. V tem parku je tudi dominikanski samostan. Tudi ta je tako kot minoritski nastal v 13. stoletju. V 17. stoletju so ga baročno prezidali, v 18. stoletju pa so ga z jožefinskimi reformami razpustili. Danes so v njem zbirke pokrajinskega muzeja. Med njimi so tudi ostanki II. in V. mitreja, Ptuj je namreč največje najdišče svetišč Mitrovega kulta v srednji Evropi.

Najpomembnejša zgradba na Ptujju pa je zagotovo grad. Ponuja nam tudi najlepši razgled na mesto. Današnja podoba gradu izvira iz 12. stoletja. V 14. stoletju je dobil značilen podkvast tloris. Na vhodu je Peruzzijev portal. Obrambne jarke, ki jih je grad imel, so zasuli v 19. stoletju. Od konca druge svetovne vojne so prostori namenjeni muzejskim zbirkam.

Poleg omenjenih stvari je na Ptujju še ena diskoteka, imenovana Super Li. Tudi ta, tako kot lokal Evropa, najbolj oživi ob vikendih. Organizirani so tudi številni koncerti. Poleg tega je tudi hotel Poetovio, v katerem je tudi picerija. Za mlade privlačna je tudi gostilna Maska, do katere pridemo, če se, ko od minoritskega samostana zavijemo do Mestnega trga, odpravimo naprej po ulici. Tukaj je tudi mestna tržnica.

Obisk lahko sklenemo v kateri izmed slaščičarn ali drugih lokalih.

Na prepihu

Pod eno streho

Piše: *Barbara Ferčič*

Življenje v bloku. Ni slabo, a ko se začne poletna sezona, ki ne ponuja drugega kot vročino, lepljenje oblačil na telo (pa tako se trudiš, da bi jih bilo čim manj) in kronično pomanjkanje mrzle limonade, ko jo najbolj potrebuješ, potem si – priznam, tudi jaz, pa sem vseeno popolnoma blokovski človek, v bloku na Ptujju, v bloku v Ljubljani ... – tudi sama zaželim vsaj malo narave, hrastove senčke in hladne sapice pod krilom. Takrat mi gredo vsi ljudje v isti zgradbi, ki jih srečujem, moram pozdravljati in prenašati njihov glasbeni okus, še posebno na živce. Podnevi ne prižigaj luči na hodniku; v nedeljo ob štirih popoldne glasbene voščilnice na lokalnem radiu tako na glas, da ne slišim lastnih misli; ne, skupnih prostorov ne smeš uporabljati, to imamo samo mi za zabave; vohunske babice, ki ob popoldnevih in zgodnjih večerih sumničavo spremljajo dogajanje v soseski in pokomentirajo vsako malenkost; navsezadnje pa še ti ukradejo zemljo za rože s podstrešja, ah, pardon, gospa, nisem vedela, da je bila vaša; a si že iz Ljubljane? Kaj že študiraš? Ne maram

Foto: Andrej Lamut

površinskih pogovorov, ne maram pretirane radovednosti pri ljudeh, ne neumestnih komentarjev, prisiljenih nasmehov in bednih klepetanj o vremenu. Pravzaprav moraš biti, če

hočeš živeti v taki »skupnosti«, zelo potrpežljiv. No, saj to ne pomeni, da si sam popoln in najbolj, oh in sploh super, da bi si vsak želel imeti te za soseda. Tudi sam imaš muhe, poslušaj rokenrol ob nemogočih urah, si poješ pod tušem in redko prižgeš glasen pralni stroj pred deseto zvečer. Koliko imaš potemtakem sploh pravico pritoževati se? Lahko obsojajoče in mrko gledaš preostale, ko pa veš, da te morda tudi drugi ne marajo? Tu je ta fina ironija mestnih »komun«: kot se ne moreš ti hudovati nad početjem drugih, se sosed ne morejo nad tabo. No, saj res obstaja zadnja instanca, naši vrli može v modrem (kakšen beden publicizem), ki jih lahko pokličeš, če se kdo ob polnoči spozabi, toda ali si resnično upaš tvegati, da te bo potem vsak dan čakala crknjena miš pred pragom in bo tvoja pošta skrivnostno izginevala? Malo karikiram in pretiravam, a vseeno, mi, sosedje, se imamo vendarle tako radi ...

Luka izza računalnika kuka

Računalniške novice

Piše: *Luka Cvetko*

Tukaj ni kaj za prebrati, kar obrnite stran. Razen če vas (spet) zanima spopadanje velikih: v ospredju Google in Apple, vsak se prebija po svoje.

Največja novica največjega je oznanilo, da se bo kmalu zgodilo. Z jabolane bo padlo drugo jabolko vrste iPhone. Imamo le žakelj, žakelj govoric – y resnici pa se še ne ve, kako daleč od drevesa naj bi padlo. Če na hitro prebrskamo vsebino tega žaklja, dobimo naslednje: nov izgled (je kaj narobe s starim?), GPS, 3G, cel otok dodatnih aplikacij – Java, multimedijška sporočila, glasovni ukazi, diktafon ... Kot za božič – dobite veliko, le tistega, česar si močno želite, ne. Dario vsem uporabnikom bi bilo, ko bi Apple razširil pogled še na druge operaterje in bi bilo omejevanje nedopustno – vsaj hekerjem bi prihranili nekaj časa.

Žakelj bo v vodo vrgel (zanemaril govorice) Steve Jobs, in sicer od 9. do 13. junija. Pravi, da bodo na Worldwide Developer Conference 2008 govorili le o razvoju aplikacij za omenjeni produkt, Mace pa postavili v senco.

Na drugem bregu se je znašel Google s svojimi pašniki cvetk. Orkan novosti bo doletel priljubljeni Gmail, odslej bo nekaj več prostora namenjenega dodatim nastavitvam in zmnožnostim. V kratkem bodo uporabniki v nastavitvenem zavihku Labs lahko preizkusili vse funkcije (nanašajo se na e-pošto), ki jih še razvijajo. Google pojasnjuje: naredimo boljši Gmail skupaj in popravimo napake že med nastajanjem.

Zadnja različica programja, ki vam, na drugačen način kot Garmin in podobni, prepreči, da bi se izgubili z mobilnim telefonom – Google Maps Mobile, nanj so vplivale podražitve goriv, ima funkcijo načrtovanja javnega prevoza. Storitve je zdaj na voljo le v 50 mestih (več na <http://www.google.com/gmm>).

In če smo že tu, pri zgoraj omenjenem podjetju so izdali, kaj se skriva pod kožo. Zmogljivost visoko in posebej za njih razvite strojne opreme oziroma strežnikov? Povzetek pravi, da raje kot na trdo prisegajo na mehko (software).

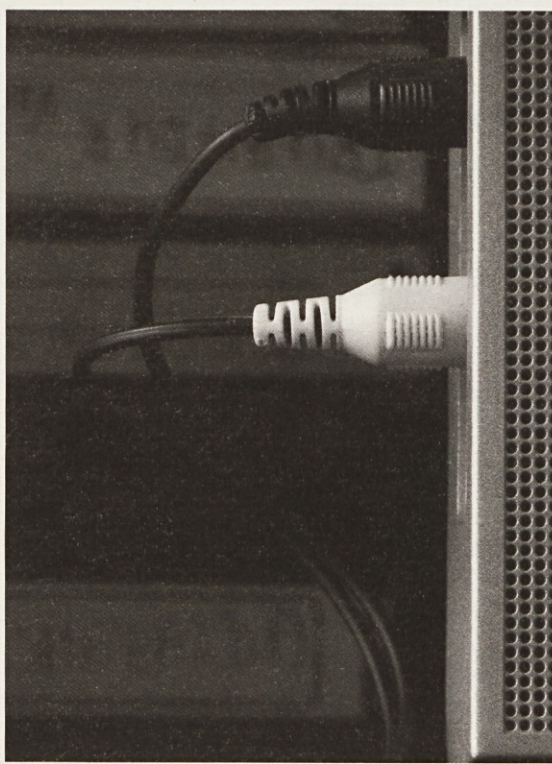

Foto: Andrej Lamut

In še vse preostalo, kar zganja hrup: ASUS Eee PC 1000 (H) vsebuje 6-celično baterijo, 40GB SSD, brezžično kartico 802.11n, Bluetooth, 10,2-palčni zaslon in Intelov srček (Atom). Odreže se malce slabše kot MSI Wind (1,6 GHz Intel Atom, 1 GB RAM, 80 GB trdega diska (5,4 k), 10-palčni zaslon (1024x600), Wi-Fi 802.11 b/g, 3xUSB, čitalec spominskih kartic).

Center interesnih dejavnosti Ptuj
Osojnikova 9, SI – 2250 Ptuj
tel. 780 55 40 in 041 604 778
www.cid.si cid@cid.si

Do 18. junija 2008 zbiramo prijave za delo animatorjev na uličnih delavnicah!
Tudi poleti sprejemamo pobude in predloge za programe za otroke in mlade!
CID Ptuj je odprt od ponedeljka do petka od 9. do 18. ure.
Kavarna CID je odprta vsak petek in soboto od 18. do 1. ure.

KAM MED POČITNICAMI NA PTUJU 2008

BREZPLAČNI PROGRAMI SO OZNAČENI S SIMBOLOM ☀.

IME PROGRAMA	KRATEK OPIS	PROSTOR	CILJNA SKUPINA	TERMIN
POLETNE GLASBENE DELAVNICE Z IGRANJEM V SKUPINAH	Glasbene delavnice za mlade, ki imajo predznanje, so letos usmerjene v medkulturni dialog v glasbi. Prijavnice se dobijo v CID Ptuj, GS Karola Pahorja in v Društvu Arsana. Prijave se zbirajo do zasedbe mest. Cena: 80 EUR.	Glasbena šola Karola Pahorja Ptuj	mladi od 13. do 19. leta	25.–29. 6. ves dan
POLETNA POTEKANJA ☀	Dopoldanski izleti osnovnošolcev z Viktorijo Dabič. Skupina se vedno zbere v CID ob 9. uri. Udeleženci potrebujejo udobno obutev, zaščito pred soncem in vodo. Vabljeni so tudi starši!	1. Ptujski trgi, ulice in grad 2. Turniški grad 3. Na Panoramo s Potrčevimi zgodbami 4. Gozdna učna pot ob Knezovem ribniku	osnovnošolci	3. 7. 10. 7. 17. 7. 24. 7.
PRODUKCIJSKI KONCERT GLASBENIH DELAVNIC ☀	Udeleženci glasbenih delavnic bodo skupaj z mentorji predstavili glasbeno izročilo različnih narodov sveta.	Park pri CID Ptuj	širša javnost	29. 6. ob 20. uri
ULIČNE DELAVNICE ☀	Ustvarjalne delavnice in gibalna animacija za osnovnošolce pod vodstvom mladih prostovoljcev.	Rimska ploščad Arbajterjeva Ljudski vrt	osnovnošolci	30. 6.–4. 7. 7.–11. 7. 14.–18. 7. od 10. do 12. ure
INGLIŠ IS OKEJ – POČITNIŠKE URICE V ANGLEŠČINI	Namenjene so osnovnošolcem, tudi mlajšim, ki že poznajo nekaj osnov angleščine. Mentorica je Leonida Cafuta, potrebne so prijave. Cena: 15 EUR.	CID Ptuj	osnovnošolci	30. 6.–4. 7. od 10. do 12. ure
LETALSKA MODELARSKA DELAVNICA	Izdelovanje preprostih modelov letal za osnovnošolce od 10 let dalje. Prijave so obvezne. Cena: 15 EUR.	OŠ Ljudski vrt, izvajalec Modelarsko društvo Aviotech	osnovnošolci	30. 6.–4. 7. od 10. do 13. ure
ELEKTRO DELAVNICA ☀	Izdelovanje električnih vezij za zabavno elektroniko. Mentor je Danijel Krapša. Potrebne so predhodne prijave.	CID Ptuj	osnovnošolci od 12. leta dalje	Vsako sredo ob 10. uri vse počitnice, prvo srečanje 2. 7.
DELAVNICA NAKITA	Izdelovanje nakita iz različnih materialov z mentorico Leo Kolednik. Prijave so obvezne. Cena 15 EUR.	CID Ptuj	osnovnošolci	7.–11. 7. od 10. do 12. ure
ŠNELKURS STRIPA	Dvodnevna stripovska delavnica pod mentorstvom Cirila Horjaka v sodelovanju z ZULK Maribor. Vsak udeleženec prejme knjižico Enciklopedija stripa. Potrebne so prijave, cena 6 EUR.	CID Ptuj	osnovnošolci od 11. leta dalje, mladi	7. in 8. 7. od 10. do 15. ure
SLEDI – TISKAMO Z ENOSTAVNIMI GRAFIČNIMI TEHNIKAMI	Grafična delavnica pod mentorstvom profesorice likovne umetnosti Aleksandre Vidovič. Potrebne so prijave, cena 15 EUR.	CID in okolica	osnovnošolci	14.–18. 7. od 10. do 12. ure
GLINARJENJE	Osnove oblikovanja gline, izdelava posodic, hranilnikov in okrasih predmetov. Cena: 15 EUR.	CID Ptuj in na prostem	osnovnošolci mladi	14.–18. 7. od 10. do 12. ure
MEDNARODNA MLADINSKA IZMENJAVA ☀	Naslov izmenjave je DNEVNIK MLADEGA EVROPEJCA. Na Ptuj bodo mladi iz Nemčije, Italije, Francije, Češke, Slovaške in Slovenije skozi različne aktivnosti razvijali aktivno državljanstvo in medkulturni dialog.	CID Ptuj	mladi med 16. in 17. letom	od 19. do 26. 7.
IZLET NA CELJSKI GRAD	Izlet z vlakom v Celje na grad in v otroški muzej Hermanov brlog pod vodstvom Viktorije Dabič. Prijave so obvezne.	Celje	osnovnošolci	31. 7. z vlakom
UDELEŽBA NA MEDNARODNI MLADINSKI IZMENJAVI NA FINSKEM ☀	Ekološke mladinske izmenjave z naslovom »Back to the Forest« se bo udeležila skupina 6 mladih s Ptuja.	Rautavaara, Finska	srednješolci	11.–21. 8.
ZAČETNI TEČAJ BOBNANJA	Osnove igranja na afriške djembe bodo mladi spoznavali z Borisom Magdalencem. Potrebne so prijave, cena 15 EUR.	CID Ptuj	osnovnošolci mladi	25.–29. 8. popoldne
ZAČETNI TEČAJ ŠPANSČINE	Osnove pogovorne špansčine za vse, ki bi radi usvojili osnove. Tečaj bo vodila Ana Fras. Potrebne so predhodne prijave, cena 15 EUR.	CID Ptuj	mladi	25.–29. 8. od 10.00 do 11.30
ZAČETNI TEČAJ FLAMENKA	Osnove temperamentnega španskega plesa za fante in dekleta. Tečaj bo vodila Ana Fras. Potrebne so predhodne prijave, cena 15 EUR. * Špansčina in flamenko skupaj – cena 20 EUR!	CID Ptuj	mladi	25.–29. 8. od 12.00 do 13.30

Kolofon

Številka 8
Letnik 1
Datum izida: junij 2008
Kraj izida: Ptuj

Cidopis je glasilo Centra interesnih dejavnosti Ptuj.
Izdal: CID Ptuj
Zanj: Jurij Šarman
Naklada: 400 izvodov
Foto na naslovnici: Andrej Lamut
Tiskarna: Grafis

Urednica Cidopisa in mentorica novinarske skupine v Centru interesnih dejavnosti: Polona Ambrožič
Oblikovalec in tehnični urednik: Andrej Lamut
Novinarji: Andrej Lamut, 17 let, gimnazijec; Barbara Ferčič, 23 let, absolventka; Jasmina Kokol, 15 let, gimnazijka; Luka Cvetko, 12 let, OŠ Velika Nedelja; Maja Kračun, 23 let, absolventka; Maruška Samobor Gerl, 21 let, študentka; Uroš Sitar, 20 let, študent; Živa Rokavec, 20 let, študentka

Lektorici: Barbara Ferčič in Maja Kračun